

и на това място намърхъ лѣкъ, та и изъ неговы-ты пъсъчливи и каменливи места да изваждатъ богаты плодове. *Л. Д.* 1869 р. 33. Измежду море-то и тъя планини лежи песочлива и бесплодна земля. *Г.* 35. Песачливи пустини. *Б. С.* р. 7. Този пъсачливъ проходъ са простира почти отвѣсно връхъ долина-та на река-та Осъмъ. *Л. Д.* 1876 р. 129. Песачливи пъстъни. *Земл.* *Неоф.* 64. Шведската е всмѣ бреговитъ, песачица, и неплодна... а съвершиити страни са добравнii, песачиви... *ib* 48. Пъсечива варовица *Пс.* 1884. VII. 32.

Песъкъ с. м. (стар.) псаръ (чиновникъ болгар. царей въ XIV в.): десяткаре всѣкий свиниц, ювчи, пчелници, винаре же ѝ повари. апѣхаторе крагоуимре и песъци градаре побирчие изгончие... *Срезн.* 32 р. 1348. Ни крагоуара же, ни песъци, ни градаре ни вѣрниче... *ib.* 37. *Пр.* 1379. („Завъдъващи охотнич. собаками“ *Апр.* 93) (срв. чар. *Срезн.* 21. ГР. до 1278).

Пета с. ж. пятка, мн. **Пети**(тѣ) и **Пете**, **Петето** (съ попука-ни пѣте *Влайк.*): (Катерина) Испущила тіе бѣли гащи, По нейни-те тіе бѣли пети. *М.* 299. На пета ся връти, въ тилада ся чукашь! *Ч.* 125

Петакъ с. м. 1) пятокъ, пятакъ (*le cinq* Бол.). 2)=петаче: Олучаше всяко гажъ бѣлека, ако и да беше твърдъ далечъ, и малаѣтъ колкото единъ петакъ. *Р. А.* 91.

Петакъ—ъкъ,—оъкъ (Мак.) **Пентоевъ** (Мак. of. 153) с. м. 1) пятница: Друга една жена, напротивъ, хвали слѣдующето срѣдство: три пещери наредъ, послѣ захояданието на слѣницето, болниятъ трѣба да ходи подъ пѣкъ липа и да говори: „Липо, азъ ти са оплаквамъ. Подаграта ми ѡжъкъ жестоко. Ти, липо, трѣба да завѣнешъ, а подаграта ми да изчезне“. З. 103. (Съ пятница на субботу мертваци общаются съ миromъ): Лѣгнала мома, заспала край море, край бѣли Дунавъ, Подъ това дарво маслина. Буѣнъ ми вѣтрецъ повѣя, Та си момата пробуди. Мома го люто ѿлнеше: „Вѣtre ле не навѣялъ са, Вѣтреле, не надухалъ са! Азе си имахъ милъ братецъ,—Днеска сѫ деветъ години Отъ ка е назе оставилъ, На сѫнъ го не бѣхъ гѣдала; Сега го гѣдахъ на сѫне. Братецъ ми тихо думаше: „Момнеле, моя сестрице, Я иди рѣчи на мама Предъ вечеръ да ма не плаче, Вовъ петакъ спорѣдъ сѫбота,—Че са запиратъ та слушамъ И отъ дружина оставамъ“. Народътъ говори, че душите на мжртваци дохождатъ въ петакъ вечеръта на гробътъ си и слушатъ какъ плачатъ или какъ наричатъ майките имъ. З. 126. Да и (гжрмотжрни) варишъ спроти стреда, Да и піешъ спроти петокъ; Така да сѣ змехъ оделить. *М.* 14. Спорядъ всѣкой Петъктъ не предать отъ очеболъ. *Ч.* 41. Вракътъ на тие или на онис сѫпруги е билъ заключенъ въ петакъ, и за това е билъ нѣщастенъ. Ако обрѣжатъ ног-